

skete da i alt Fald under det foregaaende Ministerium, at der gentagne Gange gik den Besked ud til Statsinstitutionerne, at de skulde foretrække dansk Arbejde, selv om dette Arbejde var noget dyrere end det udenlandske; og skønt der ikke blev nævnt bestemte Procenter, var det dog den almindelige Opfattelse, at man kunde betale indtil 30 pCt. eller saa mere for at faa dansk Arbejde, end det udenlandske Arbejde vilde koste. Ingen kan da nægte, at en saadan Foranstaltning, et saadant Paa-bud er egnet til at gøre Varerne dyrere, og ikke alene var det Statsinstitutioner, der skulde gøre noget saadant, man opfordrer ogsaa Befolkningen, hver enkelt, til at ofre for at holde det danske Arbejde i Gang. Men det at bringe den Slags Ofre vil jo ingen bestride er noget, som i og for sig fordyrer Varerne. En Ting, der kan gøre Varerne billigere, er selvfølgelig Nedsættelse af Arbejdslønnen. Ministeren vil vel ikke — jeg har da ikke mærket noget dertil endnu — bestride, at Arbejdslønningerne bidrager til at fordyre Varerne. Naar man er mod Varefordyrelse, maa man derfor gaa til Nedsættelse af Arbejdernes Lønninger. Men efter den Regulering af Lønnen, der nylig har fundet Sted, hvorved den gennemsnitlig er nedbragt med 12 pCt., tror jeg, jeg tør sige, at der ikke er mange Mennesker, som ønsker, at der i dette Øjeblik skal ske en yderligere Nedsættelse af Arbejdslønnen. Selv om Produktionen i betydelig Grad vilde blive forøget ved en saadan Nedsættelse, er der ingen, der kender til Forholdene i de smaa Hjem, som ikke er klar over, at en Nedgang i Aarsindtægten paa 12 pCt. for de mindre Indtægter er noget, der føles. Men da ogsaa den Vej er lukket, og den i alt Fald kun kan aabnes ved Arbejdernes eget Initiativ, maa man gaa Toldvejen. Vil man ikke dette, spørger vi: Hvilken anden Vej har da Ministeren? Og Ministeren maa da erklære, at han har ingen anden Vej. Det vil sige, vi er altsaa i Virkeligheden inde paa Uvirksomhedens og Evneløshedens Styre som aldrig før.

Ministeren indvender dette mod Told, at den ikke kan gennemføres, og det er naturligvis i Landstinget. Der er en Nuance mellem, hvad Ministeren siger om Told, og hvad forskellige Arbejderrepræsentanter, ogsaa her i Tinget, har sagt. Ministeren siger, at det ikke kan gennemføres i Landstinget. I Folketinget kunde det vel nok gaa. Jeg skal ikke kunne sige noget bestemt herom, men naar man tænker paa den Kraft, med hvilken Socialdemokratiets Mænd altid før er gaaet i Ilden for deres

Sag, bliver man lidt imponeret af den Sagtmodighed, der nu præger Ministeriet, som lægger Hænderne i Skødet og ikke prøver at slaa et Slag for saa god en Sag som at faa Arbejdet i Gang. Det er slet ikke umuligt — det er hændt Ministeriet før, naar det talte et Alvorsord med de Radikale —, at Sagen kunde gennemføres, hvis Ministeren prøvede paa at tale et Alvorsord med de 8 Radikale her i Tinget; men dette er endnu ikke sket. Landbruget har i Øjeblikket drøje og alvorlige Tider, men jeg tror ikke, det vilde forværre Stillingen i Landbruget, om man søgte at skaffe Arbejde til Folk her i Byen. Det er ikke umuligt, at Ministeren, hvis han blot gjorde en ordentlig Indsats, med sin Veltalenhed kunde overbevise Venstremænd om, at Toldvejen var den Vej, der burde gaas i en alvorlig Situation som den nuværende; men det kræver en alvorlig Villie.

Den højtærede Socialminister har jo holdt nogle Taler, af hvilke man troede, der vilde fremgaa noget godt. Han har talt om skimlede Doktriner, og man kan ikke forbinde anden Tanke dermed, end at det drejede sig om Toldforanstaltninger. Men da han havde udtalt dette heltemodigt, endte Heltemodet ogsaa, det blev ved Talen. Der maa da ogsaa være nogen Stemning — jeg kan ikke tro andet — i Landbrugskredse for at skaffe Menneskene her i Byerne Arbejde, naar man tænker paa, at en meget stor Del af dem, det drejer sig om, i Virkeligheden er Folk, der er indvandrede fra Landet, Sønner af større eller mindre eller smaa Landbrugere. Det er oplyst, om jeg husker ret, at København i Virkeligheden er den største jydsk By. Det er jo ingenlunde for vor Fornøjelses Skyld, at vi siger Told, det er paa Grund af den haarde Nødvendighed. Er der i Virkeligheden sund Sans i, at vi lader Udlandet fastslaa vore Varepriser, hemme vor Udførsel, baade Landbrugets og Industriens, og ødelægge vor Økonomi?

Denne Tale om, at Told fordyrer Varerne, gælder ogsaa delvis kun til Wandsbeck. Ministeren har ganske sikkert læst den foreliggende Betænkning, i hvilken der gives nogle Oplysninger med Hensyn til Tekstilindustrien, hvis Rigtighed ingen bestrider. Det oplyses dér, at hvis der kommer et Toldpaalæg paa 10—15 pCt., vil man kunne beskæftige Tekstilarbejderne fuldt ud, det vil sige skaffe Arbejde til 3 000 Mand, der nu gaar og tærer 2 Mill. Kr. op uden at gøre Arbejde derfor, medens de kunde faa 9 Millioner i Fortjeneste, og uden at der skete nogen Varefordyrelse derved.